

ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/ว ๖๔๔

เวลา.....
 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
 กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ใช้ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ตามที่ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปปฏิบัติ โดยกำหนดว่า ผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการนั้น จะต้องมีความอยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับตำแหน่งที่เสนอขอ และจะต้องได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ซึ่งตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดเรื่องการเผยแพร่ผลงานวิจัยไว้ว่า ให้เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

๑. เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ โดยอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน
๒. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ
๓. นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งภายหลังจากการประชุมทางวิชาการได้มีการบรรณาธิการและนำไปรวมเล่มเผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ
๔. การเผยแพร่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มีรายละเอียดและความยาว ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้นและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง

ก.พ.อ. โดยคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่า จากการพิจารณากลับกรองคุณสมบัติ ผลงานทางวิชาการ และกระบวนการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ พบว่า บางครั้งผลงานวิจัยที่ได้รับการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด แต่มีลักษณะการเผยแพร่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด จึงทำให้ผลงานวิจัยเรื่องนั้นๆ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ประกอบกับการเผยแพร่ผลงานวิจัยในปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ และมีช่องทางการเผยแพร่รูปแบบใหม่ๆ เกิดขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องการเผยแพร่ผลงานวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด จึงเห็นควรชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการเผยแพร่ผลงานวิจัยในลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. การเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ ซึ่งปัจจุบันมีวารสารทางวิชาการเป็นจำนวนมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งเริ่มมีวารสารที่เผยแพร่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะ Open access journal ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นวิวัฒนาการอย่างหนึ่งในการเผยแพร่ผลงานวิจัย อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าพบ Open access publishers หลายแห่งที่มีการดำเนินการในทางธุรกิจโดยไม่คำนึงถึงมาตรฐานทางวิชาการ ทำให้บทความวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารออนไลน์เหล่านั้นมีคุณภาพต่ำ ขาดความน่าเชื่อถือ และไม่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ โดยวารสารออนไลน์ที่ไม่มีคุณภาพดังกล่าวมักมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

- ไม่มีการระบุสำนักพิมพ์หรือสถานที่ตีพิมพ์ที่แน่นอน ไม่ระบุข้อมูลและรายละเอียดที่ตั้ง หรือทำให้เข้าใจผิดว่าสำนักพิมพ์ตั้งอยู่ในทวีปยุโรปหรืออเมริกาแต่ไม่สามารถสืบค้นสถานที่ตั้งจริงได้
- ไม่มีกำหนดการเผยแพร่ที่แน่นอนชัดเจนตามมาตรฐานวารสารวิชาการระดับสากลและไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด
- ไม่มีบรรณาธิการ หรือบรรณาธิการไม่ใช่ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ และมักพบว่าบทความวิจัยที่ลงเผยแพร่ในวารสารออนไลน์ดังกล่าว มีข้อผิดพลาดในเชิงวิชาการ และ/หรือใช้ภาษาอังกฤษไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และ/หรือมีรูปแบบการนำเสนอ การเขียนอ้างอิง ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาในการเผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารที่ไม่มีคุณภาพ จึงขอให้สถาบันอุดมศึกษาเพิ่มความระมัดระวังในกรณีดังกล่าว และเป็นข้อพึงพิจารณาประกอบการประเมินคุณภาพผลงานวิจัยและลักษณะการเผยแพร่ผลงานวิจัยของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการฯ คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ และสภาสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

๒. ตามหลักเกณฑ์การเผยแพร่ผลงานวิจัย ข้อ ๓ ซึ่งกำหนดไว้ว่า การนำเสนอบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ จะต้องแสดงหลักฐานการเผยแพร่ว่าในภายหลังการประชุมได้มีการบรรณาธิการและรวมเล่มเผยแพร่ใน Proceedings ของการประชุมทางวิชาการนั้น จากการดำเนินการกลั่นกรองพบว่าผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่งนำเสนอหลักฐานการเผยแพร่เป็นเพียงเอกสารประกอบการเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ ซึ่งใช้แจกในวันประชุม และไม่มีการบรรณาธิการแต่อย่างใด จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยหากมีการเสนอผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในลักษณะนี้ จะต้องมีการนำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมทางวิชาการ และผ่านการบรรณาธิการตรวจสอบคุณภาพก่อนการเผยแพร่ใน Proceedings

ทั้งนี้ ในปัจจุบันอาจพบได้ว่าบางกรณีมีการเผยแพร่หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการก่อนการประชุม แต่การเผยแพร่ในลักษณะดังกล่าวจะต้องมีคณะบรรณาธิการ หรือคณะกรรมการคัดเลือกผลงานก่อนการเผยแพร่ โดยคณะบรรณาธิการ หรือคณะกรรมการคัดเลือกผลงานนั้นจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งอยู่ในวงวิชาการนั้นหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีหน้าที่คัดสรรกลั่นกรอง รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้อง การใช้ภาษา และแก้ไขถ้อยคำหรือรูปแบบการนำเสนอให้ถูกต้องก่อนการเผยแพร่ จึงได้กำหนดค่านิยมของ Proceedings ไว้เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

“Proceedings หมายถึง หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการที่เป็นฉบับเต็มของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติ โดยต้องมีการระบุคณะบรรณาธิการที่ทำหน้าที่คัดสรรกลั่นกรองก่อนการเผยแพร่ หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการนี้อาจอยู่ในรูปแบบหนังสือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอาจเผยแพร่ก่อนหรือหลังการประชุมก็ได้

คณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งอยู่ในวงวิชาการสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลายๆ สถาบัน”

๓. สำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มีรายละเอียดและความยาวตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การเผยแพร่ข้อ ๔ นั้น จะต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้นและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางด้วย โดยหากเป็นกรณีของการทำงานวิจัยที่ได้รับทุน หรือเป็นการรับทำงานวิจัยให้กับหน่วยงานอื่น และมีการตรวจรับงาน คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการฯ และ คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ จะต้องพิจารณาด้วยว่าการรับรองผลงานวิจัยของหน่วยงานที่ให้ทุนหรือจ้างทำวิจัยนั้น เป็นการพิจารณาคุณภาพก่อนการเผยแพร่โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ (Peer review) ที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพของผลงานก่อนการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนดหรือไม่ ซึ่งจะต้องมีใช่เป็นเพียงการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจรับทุนหรือตรวจรับงานจ้าง เพื่อให้งานวิจัยนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และข้อกำหนดของสัญญาจ้างเท่านั้น ดังนั้น รายละเอียดคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวจึงเป็นหลักฐานที่จำเป็นเพื่อแสดงว่าได้มีการประเมินจริง และเป็นการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งหากว่าหน่วยงานที่ให้ทุนมีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจเปิดเผยรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้ทราบได้ ก็ขอให้แสดงเหตุผลประกอบการพิจารณาด้วย หรืออย่างน้อยควรระบุตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน และบทบาทหน้าที่ในการรับรองผลงานวิจัยนั้นๆ ของคณะกรรมการชุดดังกล่าว นอกจากนี้ จะต้องพิจารณาด้วยว่า การเผยแพร่ผลงานนั้นเป็นการเผยแพร่อย่างกว้างขวางในวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้นๆ หรือสาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนดไว้หรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการเพื่อถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กรรมการและเลขานุการ ก.พ.อ.

สำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

กลุ่มมาตรฐานการบริหารงานบุคคล

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๒๓-๔

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๕๔๐-๑